

Till läsningen: Före 2 **p** synes vid nedre ramlinjen, vinkelrätt mot denna, ett 1 cm. långt spår av en runa **s** el. **r**. 9 **u** är skadad genom sprickan i stenen. I 12 **r** synes blott hst och spår av vänstra bst; mellan hst och högra bst är en flagring. I 20 **f** är hst grund. 30 **p** har förlorat mittpartiet av hst och undre delen av bst i en djup spricka. Av 31 **a** återstår blott översta spetsen av hst, resten är borta i den stora sprickan. 41 **u** har förlorat undre delen av hst i stenens nederkant. Äldre läsningar äro desamma.

Båda namnen äro vanliga i runinskrifter. R. 2-3 är pret.-ändelsen till ettdera av verben *resa* eller *gærva*, troligen det förra med hänsyn till Vg 100.

Den i J. G. Liljegrens *Runurkunder* under nr 1377 upptagna stenen »utan inskrift» är nu borta men finns avbildad av Hilfeling (*Resor på 1790-talet*) samt av Tham i KB F m 57: 1. Ristningen utgöres av ett kors, se fig. 157. Stenen uppges vara funnen tillsammans med Vg 101. Måhända har den ursprungligen hört samman med monumentet. Inskriftens pluralisform av uttrycket *kumbl posi* stöder ett sådant antagande. Jfr Sö 296.

Flo sn.

I H. Wideen, *Västsvenska vikingatidsstudier* (1955), s. 97 not 24, nämnas bland andra runstensfragment »två förkomna från Flo». Därmed åsyftas två träsnittsbilder i *Bautil* (B 1155) av det förkomna stycket av runstenen Vg 110 från Vänersnäs sn, som felaktigt fått överskriften »Åsa hundari ok Flo sockn».

102. Håle sn, gamla kyrkan. Nu på ödekyrkogården.

Pl. 79, 80.

Litteratur: B 954, L 1369, T 44. J. Hadorph, Annotationskladd (i: J. Peringskiöld, Monumenta 9, tr. såsom Reseanteckningar etc. i VFT 2: 1, 1901, s. 66); Peringskiöld, Monumenta 9, bl. 57; O. Celsius, Svenska runstenar (KB F m 60) 2, s. 20; P. Tham, Politiska Anteckningar 2, s. 13 (ATA); P. E. Lindskog, En kortt beskrifning om Skara Stift 5 (1816), s. 127; Kyrkoinventarium 1829 (ATA); P. A. Säve, Berättelse 1863, s. 130 (ATA, tr. i ATS 3, 1873, s. 148); K. af Schmidt, Antiquariska anteckningar från Vestergötland och Åse härad 1872, s. 77 (ATA); B. O. Cederbom, Beskrifning öfver Håle kyrka (odat., ATA); R. Hjorth, Beskrifning öfver Åse härad (1902), s. 90; O. Sjögren, Sverige 4 (1933), s. 306; H. Wideen, Västsvenska vikingatidsstudier (1955), passim.

Äldre avbildningar: E. Brenner, bläckteckning 1669 (i KB F m 27, s. 3), renritning (i KB F l 4c, s. 41); J. Hadorph och P. Törnwall, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta, bl. 57, och B 954); Säve, bläckteckning (i a. a.); O. Erlandsson, träsnitt (i T 44).

Runstenen står rest på en liten kulle på platsen för Håle år 1883 nedrivna kyrka tillsammans med Vg 103 samt en minnessten över kyrkan. Kyrkogården ligger knappt 2 km. SSV om Håle-Tängs kyrka. Runstenen har före 1883 varit inmurad i den då rivna kyrkans norra yttervägg nära marken. Brenner: »Håle kyrka Särsta gäld, norr i kyrkiemuren»; träsnittet hos Peringskiöld: »J Håle norra kyrkewägg» (B 954: »J Norra Kyrkovägg»; L 1369: »I N. kyrkomuren».)

Mörk gnejs med ljusa ränder av kvarts insprängda. Höjd 2,40 m., bredd 0,75 m. Ristningen är starkt vittrad.

Inskrift:

oskutr × rispi × stin × ponsi × iftir × upkitil × fapur × sin × harpa × kuþan þikn

Asgotr resti sten þannsi æftir Öðkætil, faður sinn, harða goðan þegn.

»Åsgöt reste denna sten efter Ödkel, sin fader, en mycket god tägn.»

Till läsningen: Enstaka runtecken äro svaga, men kunna dock med säkerhet identifieras. En stor flagring finns mellan hst och bistavar i 5 **t**, endast bistavarnas ändstycken äro bevarade. Även hst är vittrad. Något

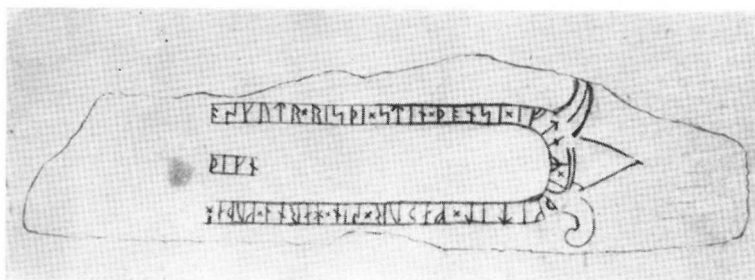

Fig. 159. Vg 102. Håle sn, gamla kyrkan. Efter teckning av Brenner i F m 27.

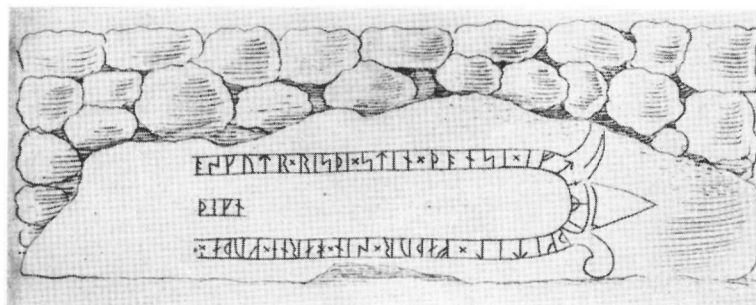

Fig. 160. Vg 102. Håle sn, gamla kyrkan. Efter teckning av Brenner i F l 4 c.

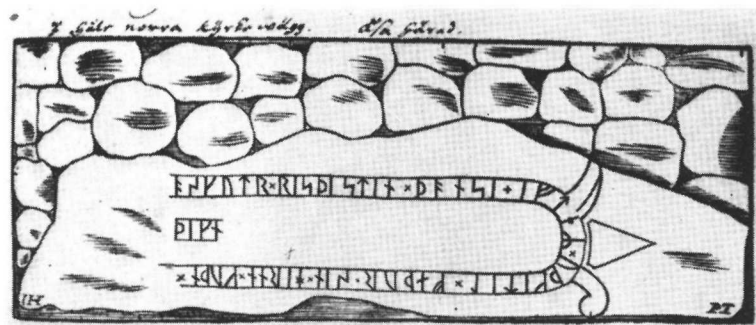

Fig. 161. Vg 102. Håle sn, gamla kyrkan. Efter träsnitt i Peringskiölds Monumenta (B 954).

ovanför mitten på 14 **i** går en bred och djup fåra, som torde vara naturlig. 21 **i**, en fördjupning vid mitten är ingen punkt utan beror på en där framgående spricka. Hst till 24 **i** har en rundad, obetydlig utbuktning åt vänster, som emellertid torde vara tillfällig; Hadorph och Brenner (B 954) samt Torin ha här **e**. Sk mellan 25 **r** och 26 **u** saknas hos Brenner (F l 4 c). De sista runorna i 33–37 **fabur** äro något grundare än inskriften i övrigt men ej utplånade, som Torin uppger. 42 **a** tecknas i B 954 utan bst. 44 **p** är hårt vittrad, endast svaga rester återstå. 44–45 **pa** läses av Brenner **ne**, i *Bautil nn*. I 50 **n** är hst hårt vittrad och nästan borta. Hos Torin är runan utelämnad; Brenner anger här ett kors med ett litet lodrätt streck över. 51 **p** är flagrad mellan hst och bst. — Säves läsning överensstämmer helt med ovanstående.

Om namnet *Asgotr* se Vg 66. Namnet *Öðkætill* förekommer i kontraherad form *Öðkell* på Vg 103. Möjligen avse de båda namnformerna samma person. *Audkell* är känt i ett par sena exempel från norskt område.

Fig. 162. Vg 103. Håle sn, ödekyrko-
gården. Efter teckning av Brenner i
F m 27.

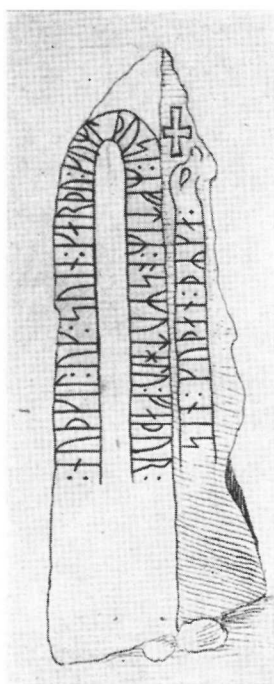

Fig. 163. Vg 103. Håle sn, öde-
kyrkogården. Efter teckning av
Brenner i F 14 c.

Fig. 164. Vg 103. Håle sn, ödekyrko-
gården. Efter träsnitt i Peringskiölds
Monumenta (B 949).

103. Håle sn, ödekyrkogården.

Pl. 79, 80.

Litteratur: B 949, L 1370, T 45. J. Hadorph, Annotationskladd (i: J. Peringskiöld, Monumenta 9, tr. såsom Reseanteckningar i VFT 2: 1, 1901, s. 66); J. Peringskiöld, Monumenta 9, bl. 57 a; O. Celsius, Svenska runstenar (KB F m 60) 2, s. 21; Hans H. Lindskog, Anteckning 1778 (VFA), Anteckning ²⁸/₃ 1799 (i: J. G. Liljegren, Samlingar Mset Runir fol. nr 29, ATA); P. E. Lindskog, En kortt beskrifning om Skara stift 5 (1816), s. 127; Kyrkoinventarium 1829 (ATA); P. A. Munch, Kortfattat Fremstilling af den ældste Nordiske Runeskrift (1848), s. 43, Fornsvenskans och Fornnorskans Språkbyggnad (1849), s. 142; P. A. Säve, Berättelse 1863, s. 130 (ATA, tr. i ATS 3, 1873, s. 148); B. O. Cederbom, Beskrifning öfver Håle kyrka (odat., ATA); N. Beckman i VFT 4: 1 (1920), s. 60; O. Sjögren, Sverige 4 (1933), s. 306; Handlingar 1935 i ATA; H. Wideen, Västsvenska vikingatidsstudier (1955), passim.

Äldre avbildningar: E. Brenner, bläckteckning 1669 (i KB F m 27, s. 3), renritning 1670 (i KB F 14 c, s. 43); J. Hadorph och P. Törnewall, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta samt B 949); H. H. Lindskog, bläckteckning (i a. a. 1799); Säve, bläckteckning (i a. a.); O. Erlandsson, träsnitt (i T 45).

Runstenen står nu rest vid sidan av Vg 102 på platsen för Håle år 1883 nedrivna kyrka. Tidigare stod stenen enligt K. Torin som grindstolpe i norra kyrkogårdssporten. P. A. Säve finner den »utgörande vestra portstolpen af nordvestra kyrkogårdssporten, för 20 år sedan flyttad hit från södra kyrkogårdssluckan». Lokaluppgiften är densamma hos tidigare observatörer. E. Brenner: »J kyrkieporten suder.» Träsnittet i Peringskiölds *Monumenta*: »Håle kyrkeport» (B 949 och L 1370: »I kyrkoporten»). H. H. Lindskog 1778: »Håle södwästra kyrckogårdss Port».

Ljusröd gnejs. Höjd 1,57 m., framsidans bredd 0,41 m., smalsidans 0,37 m. Runorna äro djupt och väl huggna. Detta gäller i särskilt hög grad smalsidans ristning. Tre borrhål finnas på framsidan.